

Minister
Zdrowia

DLT.055.5.2026.AM
Warszawa, 08 października 2026

w odpowiedzi na petycję dotyczącą zwiększenia oraz waloryzacji rekompensaty pieniężnej dla dawców krwi posiadających rzadkie grupy krwi, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Na wstępie dziękuję za przekazanie postulatów oraz argumentów odnoszących się do funkcjonowania systemu publicznej służby krwi. Podkreślić należy, że publiczna służba krwi dostrzega szczególną rolę honorowych dawców krwi, których zaangażowanie i gotowość do niesienia pomocy stanowią jeden z fundamentów bezpieczeństwa systemu ochrony zdrowia. Przysługujące honorowym dawcom krwi uprawnienia należy jednak postrzegać jako wyraz uznania i wdzięczności za bezinteresowne oddawanie krwi i jej składników, a nie jako czynnik stanowiący główną motywację do donacji. Nadrzędną wartością i istotą honorowego krwiodawstwa jest dobrowolne i altruistyczne dzielenie się z innymi dobrem, którego nie można wytworzyć w sposób sztuczny. Krew pozostaje szczególnym darem przekazywanym drugiemu człowiekowi. Równocześnie doświadczenia wielu państw wskazują, że system oparty na honorowym krwiodawstwie zapewnia najwyższy poziom bezpieczeństwa zarówno dawców, jak i biorców krwi.

Należy bowiem pamiętać, że biorcami krwi są osoby chore, często znajdujące się w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia. Z tego względu niezwykle istotne jest, aby decyzja o oddaniu krwi wynikała ze świadomej potrzeby niesienia pomocy innym. Wszelkie uprawnienia przysługujące honorowym dawcom krwi, w tym rekompensaty pieniężnej czy innych form uznania, mają charakter symboliczny i stanowią wyraz wdzięczności państwa za postawę obywatelską oraz społeczne zaangażowanie krwiodawców. Powszechnie przyjętym jest, że krwiodawstwo jest misją i przejawem odpowiedzialności społecznej. Świadomość możliwości uratowania zdrowia lub życia drugiego człowieka pozostaje jedną z najważniejszych wartości związanych z honorowym krwiodawstwem. Dzięki ofiarności krwiodawców możliwe jest przeprowadzanie skomplikowanych procedur medycznych, leczenie wielu chorób oraz ratowanie ofiar wypadków. Z tego względu działania podejmowane przez Ministerstwo Zdrowia koncentrują się przede wszystkim na zapewnieniu bezpieczeństwa leczenia krwią i jej składnikami, przy zachowaniu najwyższych standardów ochrony zarówno dawców, jak i biorców.

Jednocześnie należy podkreślić, że publiczna służba krwi podejmuje szereg działań mających na celu docenienie honorowych dawców krwi oraz wyrażenie wdzięczności za ich wkład w ratowanie zdrowia i życia pacjentów. Służą temu między innymi system odznaczeń honorowych, przyznawane uprawnienia oraz działania promujące honorowe krwiodawstwo. Dodatkowo wdrażane są inicjatywy mające na celu wyróżnienie osób regularnie oddających krew i jej składniki. Corocznie organizowane są również obchody Światowego Dnia Krwiodawcy oraz Dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża, podczas których podkreśla się szczególne znaczenie krwiodawców dla funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że w dniu 17 lipca 2024 r. opublikowano rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa substancji pochodzenia ludzkiego przeznaczonych do zastosowania u ludzi oraz uchylające dyrektywy 2002/98/WE i 2004/23/WE. Zgodnie z art. 87 tego rozporządzenia jego przepisy będą stosowane od dnia 7 sierpnia 2027 r. Do tego czasu państwa członkowskie są zobowiązane do dostosowania krajowych regulacji prawnych do wymogów wynikających z nowych przepisów oraz dokonania przeglądu obowiązujących rozwiązań, w tym dotyczących uprawnień przysługujących dawcom. W szczególności należy wskazać, że przepisy rozporządzenia zobowiązują państwa członkowskie do zapewnienia standardów opartych na zasadzie dobrowolnego i nieodpłatnego donacji. Oznacza to, że regulacje krajowe nie powinny przewidywać zachęt lub bodźców finansowych mogących wpływać na decyzję o donacji. Dopuszczalne pozostają wyłącznie rozwiązania związane z rekompensowaniem kosztów i niedogodności bezpośrednio związanych z procesem donacji, przy zachowaniu zasady nieodpłatności. W konsekwencji wszelkie rozwiązania dotyczące uprawnień przysługujących dawcom krwi muszą pozostawać w zgodności z powyższymi standardami.

Mając na uwadze przedstawione uwarunkowania prawne oraz konieczność zachowania zgodności krajowych regulacji z prawem Unii Europejskiej, uprzejmie informuję, że postulaty zawarte w petycji na obecnym etapie nie mogą zostać uwzględnione.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Karaszewski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/